

Barmhartig leven in crisistijd

2. De doden begraven

Bijbel

Tobit 1: 3-20¹ | Genesis 23: 1-20

Beeldend (1)

Nieuwsfoto's: *Coronagraven, Sao Paulo, New York.*

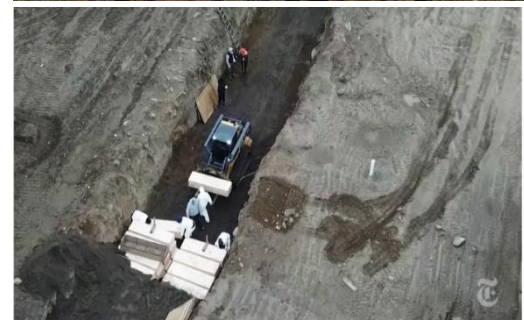
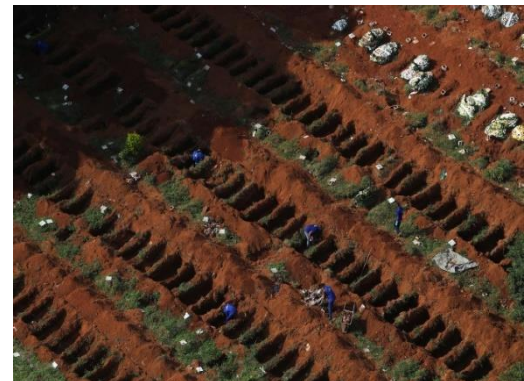
Waarom deze foto's ?

Begin april van dit jaar: grafdelvers graven op Braziliës grootste begraafplaats, Vila Formosa in Sao Paulo, rijen graven met oog op de vele doden als gevolg van de uitbarsting van de coronacrisis.

Massagraven associëren we met nare oorlogen ver weg, met enge ziektes ver weg. Tijdens de coronapandemie komen massagraven dichterbij, niet alleen in Sao Paulo maar ook in New York (foto 2). In de laatste stad toont de foto de begrafenis van anonieme doden.

Download (Sao Paulo):

<https://www.reuters.com/article/us-health-coronavirus-brazil-cemetery/at-brazils-biggest-cemetery-grave-diggers-take-own-measure-of-coronavirus-toll-idUSKBN21K3J3>

New York City hired laborers to bury unclaimed bodies on Hart Island. By Reuters

¹ Het boek Tobit is een van de deuterocanonieke boeken van de bijbel. Deze tekst, over het begraven van doden, was de aanleiding tot het opnemen van 'De doden begraven' in de Zeven Werken van Barmhartigheid. Er was ook een actuele aanleiding, want de tijd waarin dit gebeurde (1207) was een tijd van veel besmettelijke ziekten. Het begraven van doden was daardoor een linke activiteit.

Het boek Tobit is te vinden in bijbeluitgaven met daarin de deuterocanonieke boeken en op internet:

www.debijbel.nl (klik op 'begin met lezen' en dan op 'DC'), én:

<https://www.statenvertaling.net/bijbel/tobit.html>.

Download (New York)

<https://www.nytimes.com/2020/04/10/nyregion/coronavirus-deaths-hart-island-burial.html> (een video).

Muziek (1)

Bram Vermeulen, *Testament*

Waarom deze muziek?

‘Dood ben ik pas als jij me bent vergeten’, zingt Bram Vermeulen. Geliefde doden worden niet vergeten. Er staat een foto in huis, er is een graf om te bezoeken en te verzorgen. Er zijn herinneringen om te koesteren. Er is misschien ook wel een mooi vormgegeven stamboom.

Hoe zit het met overledenen die bij leven al vergeten waren? Gestorvenen zonder nabestaanden? Verwaarloosde graven? Naamloze graven? Massagraven?

- i. Geluidsopname: <https://www.youtube.com/watch?v=uzCh3USpQJA>
- ii. Tekst: <https://www.songteksten.nl/songteksten/68112/bram-vermeulen/testament.htm>

Muziek (2)

The Beatles, *Eleanor Rigby*

Waarom deze muziek?

‘Eleanor Rigby died in the church and was buried along with her name.

Nobody came.

Ah, look at all the lonely people.’

Een lied van Paul McCartney, over eenzaamheid. Aan Stanley Street in Liverpool is een monument voor hen opgericht, in de persoon van Eleanor Rigby.

Geluidsopname

<https://www.youtube.com/watch?v=HuS5NuXRb5Y>

Tekst

<https://www.azlyrics.com/lyrics/beatles/eleanorrigby.html>

Muziek (3)

In paradisum deducant te angeli

Waarom deze muziek?

In paradisum deducant te angeli betekent: Ten paradijze geleiden u de engelen - dat de engelen je naar het paradijs begeleiden. Het is de beginzin van het laatste deel van de uitvaartmis, het *Requiem*:

*We wensen je toe dat de engelen je begeleiden naar het paradijs;
dat de martelaren je ontvangen bij je komst
en je begeleiden naar de heilige stad Jeruzalem.
We wensen je toe dat het koor van engelen je ontvangt
en dat je samen met de ooit arme Lazarus
eeuwige rust krijgt, eeuwige rust.*

Het Requiem en dus ook het slotgezag *In paradisum deducant te angeli* is heel veel op muziek gezet. Door onbekenden – *gregoriaans* – en bekenden – Mozart, Verdi, Fauré, Lloyd Webber (en nog veel en veel meer). Voor heel veel mensen is juist dit gezag van grote troost geweest. Hoe eenzaam de overledene ook is, hoe eenzaam de achterblijvenden, de engelen zijn erbij.

iii. Geluidsvoorbeelden:

- I. Gregoriaans: <https://www.youtube.com/watch?v=k8-CqtaIXt0>
- II. Fauré: <https://www.youtube.com/watch?v=Ur2-9vnaucE>
- III. Karl Jenkins: <https://www.youtube.com/watch?v=D5o8C-ZfITU>
- IV. Maurice Duruflé:
<https://www.youtube.com/watch?v=K7rcmOIsINU>
- V. Galina Grigorjeva:
<https://www.youtube.com/watch?v=6lgzcg76c0>
- VI. Elbert Smelt en Matthijs Buwalda, *Behouden vaart*:
<https://www.youtube.com/watch?v=BCyblqYw87s> (een andere tekst, ook een soort *In paradisum*).

Lied

When the saints go marching in

Waarom dit lied?

'Hey! We are following the footsteps of those who've gone before and we'll all be reunited on that new and sunlit shore.'

Om te luisteren

- Een van de oudste opnamen van dit lied (uit 1928-1929):
<https://www.youtube.com/watch?v=xVmbMeH2tO4>
- Bruce Springsteen tijdens het New Orleans Jazz & Heritage Festival 2006:
https://www.youtube.com/watch?v=izSK_fFv4tM